

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

AA3 විභාගය - 2018 ජූලි

**ප්‍රශ්න සහ යෝජිත උත්තර
විෂය අංක (AA34)**

**ක්‍රියාවලීන්, පාලනයන් සහ විගණනය
(PCA)**

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය
අංක 540, පූජ්‍ය මුරුත්තෙට්ටුවේ ආනන්ද නාහිමි මාවත,
නාරාහේන්පිට, කොළඹ 05.

දුරකථන : 011-2-559 669

මෙය අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම් අංශයේ ප්‍රකාශනයකි.

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීම් අංශය

AA3 විභාගය - 2018 ජූලි
(AA34) ක්‍රියාවලීන්, පාලනයන් සහ විගණනය

යෝජිත උත්තර

A කොටස

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න හතර (04) කි.

(මුළු ලකුණු 20)

1 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

- (A)
1. හවුල් ව්‍යාපාර
 2. වගකීම සීමිත පුද්ගලික සමාගම්
 3. තනි පුද්ගල ව්‍යාපාර
- (ලකුණු 02)

- (B)
1. ඉහළ ලාභයක් ලැබීම
 2. වර්ධනය
 3. වෙළෙඳපොළ කොටස වර්ධනය කරගැනීම
 4. පැවැත්ම
- (ලකුණු 03)

(මුළු ලකුණු 05)

2 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

	සාධාරණ සහතික වීම	සීමිත සහතික වීම
1	සාපේක්ෂ ඉහළ මට්ටමේ සහතික වීමක් ලබාදේ.	අඩු මට්ටමේ සහතික වීමක් ලබාදේ.
2	ධනාත්මක මතයක් ප්‍රකාශ කරයි.	සෘණාත්මක මතයක් ඉදිරිපත් කරයි.
3	සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක පරීක්ෂා කිරීම් හා ඇගයීම් අවශ්‍ය වේ.	අඩු ප්‍රමාණයක පරීක්ෂා කිරීම් හා ඇගයීම් ප්‍රමාණවත් වේ.
4	වෘත්තීයයේ යෙදෙන්නා විසින් වැරදි මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අවදානම පිළිගත හැකි මට්ටමක් දක්වා අඩු කරගනී.	මෙහිදී වෘත්තීයයේ යෙදෙන්නා විසින් වැරදි මතයක් ලබාදීමේ විශාල අවදානමක් පවතී.

(ලකුණු 05)

3 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

(i) පැවැත්ම - ශේෂ පත්‍රයේ සටහන් වී ඇති තොග ශේෂය ශේෂ පත්‍ර දිනට භෞතිකව පවතින තොගය යන්නයි.

විගණන පටිපාටි:

- භෞතික සත්‍යාපනය
- පිටමන් පරීක්ෂා (Cut-off test)
- භෞතික තොගයේ වටිනාකම හා ශේෂ පත්‍රයේ පෙන්නුම් කර ඇති තොගය පරීක්ෂා කර බැලීම
- තොගයේ පැවැත්ම තහවුරු කරගැනීම

(ii) අගය කිරීම හා වෙන් කිරීම - මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල තොගය සාධාරණ අගයකින් පෙන්නුම් කර ඇති බවත්, ඒ හරහා පැනනගින අගය කිරීම් හා වෙන් කිරීම් යෝග්‍ය පරිදි වාර්තා වී ඇති බවයි.

විගණන පටිපාටි:

- තොගය පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගයෙන් අඩු අගයකට වාර්තා වී ඇතිදැයි බැලීම.
- තොග මිල කිරීම පරීක්ෂා කිරීම
- විශ්ලේෂණාත්මක ක්‍රියාපටිපාටි සිදු කිරීම

(iii) අයිතිය හා බැඳීම - Regent Gems ට gemstone හි ශේෂ පත්‍රයේ සටහන් වී ඇති තොගයට අයිතියක් ඇත්දැයි පරීක්ෂා කිරීම

විගණන පටිපාටි:

- තුන්වන පාර්ශ්වයක් සමග ඇති ගිවිසුම් පරීක්ෂා කිරීම
- ආයතනයට අයිතිදැයි තහවුරු කරගැනීමට ඉන්වොයිස් පරීක්ෂා කිරීම
- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීම්වල රැස්වීම් වාර්තා පරීක්ෂා කිරීම

(iv) සම්පූර්ණ බව - තොගය ව්‍යාපාරයේ මූල්‍ය වාර්තාවල නිවැරදිව සටහන් විය යුතු බවයි.

විගණන පටිපාටි:

- පිටමන් පරීක්ෂා (Cut-off tests) සිදු කිරීම
- තොගයේ ගණිතමය නිවැරදිතාවය තහවුරු කරගැනීම
- භෞතික තොගය වාර්තා සමග සංසන්දනය කිරීම

(ලකුණු 05)

4 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

(a) ආයතනය තුළ තත්ත්ව පාලන පද්ධතියක් පිහිටුවාගෙන යාමේ අරමුණ:

1. විගණන ආයතනය සහ එහි සේවකයන් සියලුම වෘත්තීයමය නීති, අදාළ නීති සහ රෙගුලාසිවලට අනුකූලව කටයුතු කරන බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම.
2. විගණන ආයතනය සහ විගණනය භාර හවුල්කරුවන් විසින් නිකුත් කරනු ලබන වාර්තා අදාළ අවස්ථාවන්ට උචිත බවට තහවුරුවක් ලබාගැනීමට.

(ලකුණු 03)

(b)

ආයතනයක් විසින් සේවාදායකයන් සමග සම්බන්ධතා භාරගත යුතු හෝ පවත්වාගත යුතු අවස්ථා

1. සේවාදායකයාගේ අවංකභාවය පිළිබඳ සලකා බලනු ලැබීම හා අවංකභාවයක් නොමැති බවට තොරතුරු නොමැති වීම.
2. විගණනය සිදු කිරීම සඳහා නිපුණතාවක් පැවතීම හා කාලය හා සම්පත් ඇතුළුව අවශ්‍ය හැකියාවන් පැවතීම.
3. ස්වාධීනත්වය ඇතුළු අනෙකුත් විගණන ආචාරධර්මවලට අනුකූල වීමට හැකියාවක් පැවතීම.

(ලකුණු 02)

(මුළු ලකුණු 05)

A කොටසෙහි අවසානය.

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න තුන (03) කි.
(මුළු ලකුණු 30)

5 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

(A)

1. පාලන පරිසරය
2. අවදානම තක්සේරු කිරීම
3. පාලන ක්‍රියාකාරකම්
4. තොරතුරු හා සන්නිවේදනය
5. නියාමනය කිරීම

(ලකුණු 03)

(a)

ආවේණික අවදානම (Inherent Risk) - අභ්‍යන්තර පාලනයන් පිළිබඳව සලකා බැලීමට පෙර, තනිව හෝ අනෙකුත් අවප්‍රකාශනයන් සමඟ එකට ගත්විට ප්‍රමාණවත් විය හැකි අවප්‍රකාශනයක්, ගනුදෙනු පන්තියකට, ගිණුම් ශේෂයක හෝ හෙළිදරව් කිරීමක පැවතීමට ඇති ඉඩකඩ වේ.

ආවේණික අවදානම යනු අයිතමවල පවතින ලක්ෂණ නිසා ඒවා වරදවා දැක්වීමට ඇති අවදානමයි. ආවේණික අවදානම තක්සේරු කිරීම සඳහා විගණක විසින් සිය වෘත්තීය විනිශ්චය සහ දැනුම උපයෝගී කරගත යුතුය. නමුත් දැනුම හා තොරතුරු නොමැති අවස්ථාවල දී ආවේණික අවදානම ඉහළ යයි.

(ලකුණු 03)

(b) (i)

Cups සමාගම හා Cakes සමාගම එකතුවීම සැලකිය යුතු කළමනාකරණ මැදිහත්වීම් ඇතුළත් වෙනැයි අපේක්ෂා කෙරේ. ඊට අමතරව මෙහිදී සංකීර්ණ ගිණුම්කරණ මූලධර්ම හා ගණනය කිරීම් අපේක්ෂා කරන අතර අසාමාන්‍ය ගනුදෙනුවක් ඇති කරයි. පාලන ප්‍රතිපත්ති යොදාගැනීමක් නොවන අතර විශාල හස්තමය මැදිහත්වීමක් පවතී. ඉහත කරුණු මත පදනම්ව මෙම සිද්ධිය සැලකිය යුතු අවදානමකට තුඩු දේ.

(b) (ii)

“World Trade Center” හි කාර්යාල පරිශ්‍රයක් බද්දට ගැනීම සංකීර්ණ නොවන සාමාන්‍ය ගනුදෙනුවකි. ගිණුම්කරණ පදනම් හා ගෙවීමේ නීති ද පැහැදිලිය. (සංකීර්ණ ද නොවේ) මෙම සිදුවීම අසාමාන්‍ය ගනුදෙනුවක් මිස සැලකිය යුතු අවදානමකට තුඩුදෙන හෝ කළමනාකරණය විසින් තීරණ ගත යුතු කාරණයක් හෝ විය හැකි යැයි සැලකිය නොහැකිය.

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 10)

6 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

(a) විකරණය කළ මතයක් අවශ්‍ය වන්නේ,

ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමස්තයක් ලෙස ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර නොවේ යන්න විගණකගේ නිගමනය වූ විටය.

- උදා: 1. තෝරාගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල නුසුදුසු බව
 2. තෝරාගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වැරදි ලෙස යොදා ගැනීම
 3. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කිරීමවල නුසුදුසු බව හා ප්‍රමාණවත් නොවන බව

හෝ

මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවේද යන්න නිගමනය කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රමාණවත් යෝග්‍ය විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීමට විගණකට නොහැකි වූ විට.

- උදා: 1. ආයතනයේ පාලනයෙන් තොර සිදුවීම්ක දී
 උදා- ආයතනයේ මූල්‍ය තොරතුරු විනාශ වී ඇති අවස්ථාවක.
 2. අදාළ වර්ෂ අවසානයෙන් පසුව විගණක පත් කර ඇති අවස්ථාවක දී එම ආයතනයේ වසර අවසාන භෞතික තොග ගණනය නිරීක්ෂණයට විගණකට අවස්ථාව නොලැබීම.
 3. කළමනාකරණය විසින් ඇතැම් ගිණුම් ශේෂයන් සඳහා විගණක විසින් බාහිර සනාථ කිරීම් ලබාගැනීම වළක්වාලීම.

(ලකුණු 04)

(b)

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිත 705ට (SLAuS 705) අනුව විගණක විසින් ප්‍රකාශ කළ හැකි විකරණය කළ මත වර්ග 3ක් දක්වා තිබේ. ඒවා නම්, තත්වගණනය කළ මතය, වියාවනය කළ මතය සහ අභිතකර මතයයි. 2017 මැයි මාසයේ සියලුම ගිණුම් වාර්තාවලින් 95%ක් විනාශ වනු ලැබීය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විගණකට ප්‍රමාණාත්මක හා යෝග්‍ය විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීමට නොහැකි වන අතර මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමස්තයක් ලෙස සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වන බව අපේක්ෂා කිරීම අපහසුය. ප්‍රතිඵලය පැතිර පවතින බවට අපේක්ෂා කරයි. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල අගයන් හෝ අයිතමවලට එය සුවිශේෂී අංගයන් බව තහවුරු නොවේ. ඒ අනුව වියාවනය කළ මතයක් ලබා දේ.

(ලකුණු 03)

(c)

ආයතනය විසින් සියලුම ගිණුම් වාර්තාවල නිවැරදි උපස්ථ පිටපත් නඩත්තු කර තිබුණි නම්, ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වන අතර විගණකට විකරණය කළ නොහැකි මතයක් ප්‍රකාශ කළ හැකිය.

(ලකුණු 03)

(මුළු ලකුණු 10)

7 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

(a) (i)

ස්වයං සමාලෝචනය මත තර්ජනය - සාමාජිකයෙකු විසින් තමන් සිදු කළ කාර්යයන් හෝ ලබාදුන් උපදේශයන් තමන් විසින්ම සහතික වීමේ කාර්යභාරයේ කොටසක් ලෙස සමාලෝචනය කිරීම.

(a) (ii)

ස්වයං ඇල්ම මත තර්ජනය - මූල්‍ය හෝ වෙනත් දෑ මගින් ගණකාධිකාරීවරයෙකුගේ විනිශ්චයට හෝ හැසිරීමට අයුතු ලෙස බලපෑමක් ඇති කිරීමේ තර්ජනය වේ.

(ලකුණු 04)

(b)

De Silva සමාගමේ මුළු ආදායම වූ රුපියල් මිලියන දොළහෙන් රුපියල් මිලියන 4ක් ගෙවන්නේ Ann PLC විසිනි. මෙය De Silva & Associates හි මුළු ගාස්තු ආදායමෙන් 1/3ක් වේ. එමනිසා මෙම සේව්‍යෝජකයාගේ මුළු ආදායම මත අනිසි බලපෑමක් මෙම අනවශ්‍ය යැපීම නිසා විගණකගේ විනිශ්චයට හා හැසිරීමට බලපෑමක් ඇති කරන මූල්‍යමය අවශ්‍යතාවක් පැන නගින බව ඉතාම නිශ්චිතය. Ann PLC සමඟ එකඟ නොවූහොත් විගණන ආයතනය නැවත පත්නොවීමේ තර්ජනයට ලක්වේ. මේ නිසා සේව්‍යෝජකයාගෙන් ඇති වන පීඩනය මත විගණන ආයතනය අරමුණුගත ලෙස හැසිරීමට බාධාවක් වේ.

එමනිසා, මෙම තත්ත්වයන් යටතේ මෙම වාතාවරණය (a) ස්වයං අවශ්‍යතාවය හා (b) මැදිහත්වීම යන තත්ත්වයට මඟපාදයි.

(ලකුණු 06)

(මුළු ලකුණු 10)

B කොටසෙහි අවසානය.

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න දෙක (02) කි.
(මුළු ලකුණු 50)

8 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

(A) (a)

ව්‍යාපාරයේ අයිතිකරුවන් හා ව්‍යාපාරය පාලනය කරන්නන් සැමවිටම එක් පාර්ශ්වයක් නොවන නිසා යහපාලනය වැදගත් වේ. ඇතැම් ව්‍යාපාරවල අධ්‍යක්ෂවරු හා කොටස්හිමියන් සමාන වේ. නමුත් බොහෝ අවස්ථාවල දී විශේෂයෙන්ම ලැයිස්තුගත සමාගම්වල කොටස්හිමියන් කළමනාකාරිත්වයෙන් වෙනස් වේ. මෙවන් අවස්ථාවල දී මනාව නිර්මාණය කළ ආචාරධර්ම පද්ධතියක අවශ්‍යතාව පැන නගී. කිසිම ඇල්මැති පාර්ශ්වයකට අවාසියක් නොවන සේ ව්‍යාපාරය කළමනාකරණය කරන්නන් ලෙස අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය සංයුක්ත පාලනය සඳහා වූ යහපත් පරිචයන් අඩංගු සංග්‍රහයේ ඇති උපදේශයන් සමග අනුගත වීමට වගකිව යුතු පාර්ශ්වය ලෙස සලකයි.

(ලකුණු 04)

(A) (b) අධ්‍යක්ෂවරු:

- 1 සෑම පොදු සමාගමක්ම සඵලදායී අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයක් මගින් ප්‍රධානත්වය දැරිය යුතු අතර ඔවුන් විසින් විධාන දීම, නායකත්වය දීම සහ පාලනය කිරීම සිදුකළ යුතුය.
- 2 යහපත් සංයුක්ත පාලනයක් ඇති කරගැනීමේ දී අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ සභාපතිගේ කාර්යය තීරණාත්මක වේ. අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් වගකිවයුතු පුද්ගලයකු ලෙස, ඔහු විසින් විනය ආරක්ෂා කළ යුතු අතර, අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ කාර්යයන් සඵලදායීව ඉටුකිරීම සඳහා පහසුකම් සැලසිය යුතුය.
- 3 මූල්‍ය කාරණා සම්බන්ධව මඟ පෙන්වීමක් සිදුකරනු ලැබීමට ප්‍රමාණවත් මූල්‍ය නිපුණත්වයක් සහ දැනුමක් ඇති පුද්ගලයින් අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය තුළ සිටින බවට සහතික විය යුතුය.
- 4 පුද්ගලයකුට හෝ පුද්ගලයින් කිහිපදෙනෙකුගෙන් සමන්විත කණ්ඩායමකට අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ ආධිපත්‍ය පැතිරවීමට නොහැකි වන ලෙස විධායක සහ විධායක නොවන අධ්‍යක්ෂකවරුන් අතර සමබරතාවයක් පවත්වා ගැනීම වඩා උචිත වේ.
- 5 අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයට නව පත්කිරීම් සිදුකරනු ලැබීම සඳහා විධිමත් සහ විනිවිදභාවයෙන් යුතු ක්‍රියා පටිපාටි පැවතිය යුතුය.
- 6 නියමිත කාල පරාසයන් තුළ හෝ අවම වශයෙන් තෙවසරකට වරක්වත් නැවත පත්වීම සම්බන්ධයෙන් තම යෝජනාවන් ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
- 7 අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ වගකීම් සතුටු දායක ලෙස ඉටු කළ බවට සහතික වීම සඳහා, නියමිත කාලයන් තුළ ඔවුන්ගේ කාර්යසාධනය පිළිබඳ ඇගයීමක් සිදුකළ යුතුය.
- 8 අධ්‍යක්ෂවරු සම්බන්ධ තොරතුරු පිළිබඳව කොටස්කරුවන්ට දන්වා තිබිය යුතුය.
- 9 වර්ෂයකට එක් වරක්වත් සභාපතිගේ ක්‍රියාකාරිත්වය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් තක්සේරු කළ යුතුය.

කොටස්කරුවන්:

- 1 අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය විසින් වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීම පිළිබඳව කොටස්කරුවන්ට සන්නිවේදනය කළ යුතු අතර ඔවුන්ගේ සහභාගිත්වය දිරිමත් කළ යුතුය.
- 2 සියලුම යෝජිත වැදගත් ගනුදෙනු පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය විසින් කොටස්කරුවන්ට හෙළිදරව් කළ යුතුය.
- 3 සමාගමේ සාමාන්‍ය රැස්වීම් සඳහා තනිපුද්ගල කොටස්කරුවන්ගේ සහභාගිත්වය සහ ඡන්ද අයිතිය භාවිතය දිරිමත් කළ යුතු වේ.

(ලකුණු 03)

(B) (a) මිලදී ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ පියවර

- සැපයුම්කරුවා තෝරාගැනීම

ගුණත්වය හා මිල සම්බන්ධව සැපයුම්කරු තෝරාගැනීමට අදාළ ක්‍රියාවලියක් තිබිය යුතුය. භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමට එක් සැපයුම්කරුවෙකු හෝ සැපයුම්කරුවන් කිහිප දෙනෙකු අවශ්‍ය ද යන්න පහත සඳහන් සාධක මත තීරණය වේ.

- o අවම මිල ලබාගැනීම
- o අමුද්‍රව්‍යවල විශ්වසනීය ගුණාත්මකභාවය ලබාගැනීම

- මිලදී ගැනීමේ ඇණවුම් ඉදිරිපත් කිරීම

නිෂ්පාදන අංශය මගින් මිලදී ගැනීම සඳහා ඉල්ලුම්පතක් නිකුත් කළ යුතු අතර එය මිලදී ගැනීමේ අංශය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය. අවශ්‍ය භාණ්ඩවල විස්තර එහි අඩංගු විය යුතුය. මිලදී ගැනීමේ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මිලදී ගැනීමේ ඉල්ලුම්පත ලද විට මිලට ගැනුම් ඇණවුම් තෝරාගන්නා ලද සැපයුම්කරුට ලබාදේ.

- ලබාදෙන භාණ්ඩ භාරගැනීම

සැපයුම්කරු විසින් භාණ්ඩ ලබාදුන් පසු එම භාණ්ඩ මිලට ගැනුම් ඇණවුම සමග යළි සසඳා මිල, ඇණවුම් කළ ප්‍රමාණය හා ගුණාත්මකභාවය තහවුරු කරගත යුතුය. ඒ මත පදනම්ව භාණ්ඩ ලැබීමේ පත්‍රිකාවක් නිකුත් කරයි.

- ගෙවීම් සිදු කිරීම

සැපයුම්කරුගේ ඉන්වොයිසිය මිලට ගැනුම් ඇණවුම හා භාණ්ඩ ලැබීමේ පත්‍රිකාව සමග පරීක්ෂා කළ යුතුය. අනුමත කිරීමේ අධිකාරිය ඇති පුද්ගලයා විසින් රාජකාරි මට්ටමෙන් අනුමත කළ පසුව පමණක් ඉන්වොයිසියට ගෙවීම සිදු කළ යුතුය.

(ලකුණු 08)

(B) (b) අවම කළ හැකි අවදානම්:

1. අවශ්‍ය මිලදී ගැනීම් හඳුනාගනිමින් අනුමැතිය දීමෙන් අනවශ්‍ය භාණ්ඩ ඇණවුම් කිරීමේ අවදානම අවම වේ.
2. අධීක්ෂකයකු වැඩි මිලකට අමුද්‍රව්‍ය මිලට ගත හැකිය. සැපයුම්කරු තෝරාගෙන මිල එකඟ කරගත් විට අධික මිලකට භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමේ අවදානම අඩු වේ.
3. භාණ්ඩ ලැබීම සටහන් කිරීමෙන් සැපයුම්කරුගේ ඉන්වොයිසි සමග පරීක්ෂා කර ගෙවීම් අනුමත

කිරීමෙන් හා ගෙවීම් කිරීමට පෙර නිවැරදි මිල සලකා ඇත්දැයි සහතික කරගත හැකිය. ඒ අනුව ලබා දී නැති භාණ්ඩ සඳහා ගෙවීම් කිරීම වළක්වා ගත හැකිය.

(ලකුණු 06)

(B) (c)

පහත සඳහන් ආවේනික සීමාකරණයන් නිසා ව්‍යාපාරයක අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය හරහා අදහස් කරන ලද අරමුණු ළඟා කරගැනීම පිළිබඳ සඵලදායී බව සම්බන්ධ සාධාරණ සහතික වීමක් පමණක් අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් මගින් සපයනු ලැබිය හැකිය.

- පාලනය විධිමත් ලෙස සැලසුම් කර නොතිබීම
- පාලනය අවශ්‍ය ආකාරයට ක්‍රියාත්මක කරනු නොලැබීම. එමනිසා කලින් සැලසුම් කරන ලද පාලනයන් නව අවදානම් ආවරණය කිරීමට අසමත් වීම.
- මෙහෙයුම් අවදානම් වල අඛණ්ඩ වෙනස්වීම්. එම නිසා කලින් සැලසුම් කරන ලද පාලනයන් නව අවදානම් ආවරණය කිරීමට අසමත් විය හැකිය.
- පාලනයන් සැලසුම් කිරීමට සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමට වැය වූ පිරිවැය, එමගින් ජනිත කරනු ලැබූ ප්‍රතිලාභ සාධාරණීකරණය කරනු නොලැබීම.
- නිරන්තරයෙන් සිදු නොවන ගනුදෙනු ආවරණය නොවේ.
- මානව වැරදි

එමනිසා, මධ්‍යම මහත්මියට අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් හරහා 100% ක් වැරදි රහිත තත්ත්වයක් බලාපොරොත්තු විය නොහැකිය.

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 25)

9 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර

(A)

සහතිකවීමේ කාර්යභාරය:

1. විගණන ආයතනයක් විසින් මතයක් හෝ නිගමනයක් ප්‍රකාශ කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ. සහතික වීමේ කාර්යභාරයක දී වෘත්තිකයා විසින් මතයක් හෝ නිගමනයක් ප්‍රකාශ කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ.
 2. 2018 ජූනි 30න් අවසන් වන මාස 06 සඳහා සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන්ගේ ගනුදෙනු ප්‍රකාශය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය හෝ සේව්‍යෝජකගේ කළමනාකාරිත්වය විසින් සකසයි. කිසියම් කාර්යභාරයක් සහතික වීමේ කාර්යභාරයක් වීමට අවශ්‍ය විෂය කරුණු අතරින් එක් අංගයක් ලෙස මෙය දැක්විය හැකිය.
 3. විෂය කරුණකට අදාළ වන නිර්ණායක වන LKAs 24 ට අනුව ප්‍රකාශය පිළියෙළ කර ඇත.
 4. මෙම කාර්යභාරය සඳහා අපේක්ෂා කරන පරිශීලකයෙක් සිටී. එනම් නියාමකයා ය.
- ඉහත සියල්ල සලකා බැලීමේදී මෙය සහතිකවීමේ කාර්යභාරයක් ලෙස සැලකිය හැකිය.

(ලකුණු 05)

(B) (a)

විගණන මතයට පදනමක් ලෙස නිගමනයකට එලඹීමේ දී විගණක විසින් භාවිත කරනු ලබන සියලු තොරතුරු විගණන සාක්ෂි ලෙස හැඳින්වේ. විගණන සාක්ෂි වලට මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා පදනම් වූ ගිණුම්කරණ වාර්තාවල ඇතුළත් තොරතුරු මෙන්ම තෙවන පාර්ශවයකින් ලබාගනු ලබන සනාත කිරීම් වැනි විගණක විසින් රැස්කර ගනු ලබන අනෙකුත් තොරතුරු ද ඇතුළත් වේ.

- උදා. - එක්තරා දිනයකට ගිණුම් ශේෂය තහවුරු කරමින් සෘජුව ලබාගන්නා බැංකු තහවුරු කිරීම්
- වෙළෙඳ ණයගැතියෙකු විසින් ආයතනයකට ගෙවිය යුතු මුදල තහවුරු කරගනිමින් ඔහුගෙන් ලබාගන්නා තහවුරු කිරීම්

(ලකුණු 04)

(B) (b)

විගණන පටිපාටි ඉටු කිරීමේදී විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණු:

1. මෘදුකාංග සංවර්ධන ආදායම 58% කින් අඩු වී ඇති අතර වාර්ෂික නඩත්තු කිරීමේ ආදායම ද 82% කින් අඩු වී ඇත. මෙයට නිශ්චිත හේතුවක් තිබේද?
2. මෙය ව්‍යාපාරයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට බලපෑමක් විය හැකිය. කළමනාකාරිත්වය විසින් මෙම අවස්ථාවට මුහුණදීමට ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග කවරේද?
3. EPF / ETF වියදම් අවම නෛතික ගෙවීම්වල ප්‍රතිශතය නොපෙන්වයි. හේතු කවරේද?
4. පසුගිය වසරට වඩා කාර්යාල නඩත්තු වියදම් ඉතා වැඩිය. එයට හේතුවක් තිබේද?
5. ශේෂ පත්‍රයෙහි රුපියල් මිලියන 6.1ක බැංකු ණයක් පෙන්වයි. නමුත් ආදායම් ප්‍රකාශයේ එවැනි පොළී වියදමක් නොපෙන්වයි.
6. වසර තුළ රුපියල් මිලියන 3.1ක ගොඩනැගිලි හා ඉඩම් ඉවත් කර ඇත. මෙය තීරණාත්මක ව්‍යාපාර ක්‍රියාකාරකමක් ද නැතිනම් කාරක ප්‍රාග්ධනය කළමනාකරණය කිරීමටද? මෙයද අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ගැටලුවක් ඇති බව පෙන්වයි.
7. 2017 මාර්තු 31 දිනට ණයගැතියන්ගේ අගය පෙර වසර සමග අසාමාන්‍ය ලෙස ඉහළ ශේෂයකි. මෙම අගය නැවත අයකරගත හැකිද? මෙලෙස ණය වැඩිවීමට හේතුව කුමක්ද?
8. පෙර වසර සමග සංසන්දනය කරන විට ණයහිමියන්ගේ අගය විශාලය. ණයහිමි ශේෂ පියවීමට කළමනාකාරිත්වය ගත් පියවර කවරේද?
9. සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන් සඳහා ගෙවීමක් යනු කුමක් ද? සහ වසර තුළ එය පැනනැගුණේ කෙසේද?
10. වැටුප් අගය පෙර වසරට වඩා රුපියල් මිලියන 5කින් අඩුය. මෙය සිදුවීමට හේතුව සේවකයන් සේවයෙන් ඉවත් වීමද? නැතිනම් අනවශ්‍යකත්වය ද ? (redundancy)
11. ගිණුම්වල පාරිතෝෂික වියදමක් / වගකීමක් නොපෙන්වයි. මෙම වගකීම් වසර තුළ දී පියවා ඇත්ද?
12. දේපළ පිරිසිදු උපකරණවල ක්ෂය ආදායම් ප්‍රකාශයට සටහන් කර නොමැත.

(ලකුණු 08)

(B) (c)

සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන් සමග ගනුදෙනු සඳහා විගණන ක්‍රියාපටිපාටි (RPT)

- සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන් සමග සිදු වී ඇති ගනුදෙනු පිළිබඳව මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් හි තවදුරටත් අනාවරණය කිරීමක් අවශ්‍ය වන්නේ ද යන්න පිළිබඳව කළමනාකරණයෙන් සහ අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයෙන් විමසා සිටීම.
- දැනටමත් හඳුනාගෙන ඇති සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන්ගේ තොරතුරු/නම් දැන ගැනීම සඳහා පසුගිය කාලපරිච්ඡේදයේ වැඩ පත්‍රිකා සමාලෝචනය කිරීම.
- අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ සහ කොටස් හිමියන්ගේ රැස්වීම් වාර්තා පරීක්ෂා කිරීම සහ අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයේ ඇල්ම පිළිබඳ රෙජිස්ටරය (Interest Register) වැනි අනෙකුත් අදාළ ව්‍යවස්ථාපිත වාර්තා විමර්ශනය කිරීම.
- විශේෂයෙන් කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේ හෝ කාලපරිච්ඡේදය අවසන් වීමෙන් පසු හඳුනාගෙන ඇති විශාල හෝ අසාමාන්‍ය ගනුදෙනු හෝ ශේෂයන් සම්බන්ධයෙන් ගිණුම්කරණ වාර්තා සමාලෝචනය කිරීම.
- ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ණය සම්බන්ධයෙන් බැංකුවෙන් ලබාගත් සනාථ කිරීම් සමාලෝචනය කිරීම. මෙවැනි සමාලෝචනයන් මගින් ඇපවත්තන්ගේ ආයතනය සමඟ ඇති සබඳතාවය හඳුනාගත හැක.
- අස්ථිත්වයේ සේවකයන්ගේ යහපත වෙනුවෙන් ස්ථාපිත කර ඇති සියලුම විශ්‍රාම වැටුප් සහ අනෙකුත් භාරකාර මණ්ඩලවල නම් සහ ඒවායේ කළමනාකාරිත්වය හා භාරකරුවන් පිළිබඳ විස්තර.
- වර්ෂ අවසානයේ සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව විසින් ගෙවිය යුතු ශේෂය සඳහා තහවුරු කිරීමක් ලබාගැනීම
- ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂකරුන් සහ නිලධාරීන් අනෙකුත් ආයතන සමඟ පවත්වන සම්බන්ධතාවයන්ගේ ස්වභාවය පිළිබඳ කරුණු විමසා සිටීම.
- ප්‍රධාන කොටස් හිමියන්ගේ නම් දැන ගැනීම සඳහා කොටස් හිමි නාම ලේඛණය පරීක්ෂා කිරීම.
- ශේෂ පත්‍ර දිනට සම්බන්ධිතව පාර්ශ්ව විසින් ගෙවීමට ඇති ශේෂයන් සඳහා තහවුරු කිරීම් ලබාගෙන ව්‍යාපාරය විසින් ශේෂ පත්‍ර දිනට සටහන් කළ ශේෂයන් සමග සංසන්දනය කර බැලීම

(ලකුණු 06)

(B) (d)

කළමනාකාරිත්වය විසින් එකක් හෝ එකකට වැඩි ලිඛිත නියෝජනයන් නොසැපයූ විට විගණක විසින්;

- එම කරුණ කළමනාකාරිත්වය සමග සාකච්ඡා කළ යුතුය.
- කළමනාකාරිත්වයේ අවංකභාවය නැවත අගය කිරීම හා මෙයින් අර්ථදැක්වීම් හා විගණන සාක්ෂිවල විශ්වසනීයත්වය මත ඇති වන බලපෑම ඇගයීමට ලක්කළ යුතුය.
- විගණන වාර්තා මත වන බලපෑම නිර්ණය කිරීමට ඇතැම් ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

(ලකුණු 02)

(මුළු ලකුණු 25)

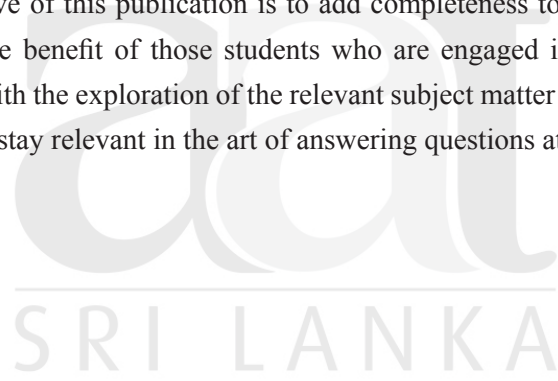
C කොටසෙහි අවසානය.

Notice :

These answers compiled and issued by the Education and Training Division of AAT Sri Lanka constitute part and parcel of study material for AAT students.

These should be understood as Suggested Answers to question set at AAT Examinations and should not be construed as the “Only” answers, or, for that matter even as “Model Answers”.

The fundamental objective of this publication is to add completeness to its series of study texts, designs especially for the benefit of those students who are engaged in self-studies. These are intended to assist them with the exploration of the relevant subject matter and further enhance their understanding as well as stay relevant in the art of answering questions at examination level.

© 2018 by the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)

All rights reserved. No part of this document may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without prior written permission of the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)